

API HØJ FODERVÆRDI AF ÅRETS HALM

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Halm af en tørkeskadet afgrøde har højere fordøjelighed end normalt.

Udbyttet af halm pr. ha er væsentligt lavere i år end i et normalt år, men til gengæld kan det forventes, at fordøjeligheden af halmen vil være høj. Halm af en tørkestresset afgrøde har en højere fordøjelighed end halm af en normal afgrøde. Det skyldes, at lignificeringen af stråets fiber (NDF) reduceres, når væksten går i stå. Ammoniakbehandling ville derfor også have haft en begrænset effekt, hvis det var tilladt.

Måske samme foderværdi som i 1992

Det kan forventes, at foderværdien af årets halm vil være høj ligesom i tørkeåret 1992. Tabel 1 viser analyser af foderværdien af forskellige korn- og græsarter i 1992 sammenlignet med tabelværdierne. Som det ses, havde halmen af alle arter højere fordøjelighed end normalt. Forskellen var mindst for vinterbyghalm, fordi vinterbyggen var mindre påvirket af tørken end de andre afgrøder.

Tabel 1. Standard tabelværdier og forventede foderværdier for halm i 2018.

	Vårbyg	Vinterbyg	Vinterhvede	Rajgræs	Rødsvingel
Standard foderværdi					
Organisk stof	44	44	44	44	27

fordøjelighed, %					
NEL 20, MJ pr. kg tørstof	2,67	2,90	2,87	2,27	1,87
FEN pr. kg tørstof	0,36	0,39	0,39	0,37	0,25
Kg tørstof pr. FEN	2,8	2,6	2,6	2,7	4,0
Kg halm pr. FEN (85 pct. tørstof)	3,3	3,0	3,0	3,2	4,7
Forventet i 2018 (= 1992)					
Organisk stof fordøjelighed, %	50	45	50	53	36
NEL20, MJ pr. kg tørstof	3,07	3,02	3,40	3,43	2,54
FEN pr. kg tørstof	0,41	0,41	0,46	0,46	0,34
Kg tørstof pr. FEN	2,4	2,4	2,2	2,2	2,9
Kg halm pr. FEN (85 pct. tørstof)	2,9	2,9	2,6	2,6	3,5
Ammoniakbehandlet halm 1992					
Organisk stof fordøjelighed, %	57		56		
NEL20, MJ pr. kg tørstof	3,59		3,74		
FEN pr. kg tørstof	0,48		0,50		
Kg tørstof pr. FEN	2,1		2,0		
Kg halm pr. FE (85 pct. tørstof)	2,5		2,4		

Begræns forbruget af halm til foder

Halm er normalt nødvendig til goldkøer, kvier, slagtekalve og i år også i mange tilfælde til malkekøer som fyldende eller strukturgivende foder, hvor der vil være begrænsede mængder grovfoder til rådighed. Til gengæld bidrager halm kun med en begrænset mængde energi pr. kg tørstof, hvilket også vil gælde i år, selvom halmen har en højere fordøjelighed. Halm forventes derfor at blive noget af det dyreste foder, der vil være til rådighed i den kommende fodringssæson. Det gælder derfor om ikke at bruge mere halm end nødvendigt til foderbrug.

Ikke økonomi i ammoniakbehandling

Effekten af ammoniakbehandling er lavere, jo højere fordøjelighed halmen har, og jo mere tør den er. Derfor forventes en ret begrænset effekt af en eventuel ammoniakbehandling af årets halm, hvis det blev tilladt. Det ses også i tabel 1, hvor værdien af ammoniakbehandlet byghalm

og hvedehalm er vist. Forskellen i energiværdien mellem behandlet og ubehandlet halm var kun ca. 0,06 FEN pr. kg byghalm og 0,04 FEN pr. kg hvedehalm. Det svarer til forbedringer i foderværdien på ca. 15 og 10 procent.

Vi har beregnet prisen ved ammoniakbehandling ud fra en effekt på 0,08 FEN pr. kg halm til omkring 1,70 kr. pr. indvundne FEN, når omkostningerne er reduceret med værdien af den bundne ammoniak i halmen. Der er ikke indregnet ekstra arbejde til at lave og dække halmstakken. Det vurderes derfor, at det vil være billigere at anvende mere korn fremfor at ammoniakbehandle halm, der i forvejen vil være et meget dyrt fodermiddel.